

När jag vågar

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Danne tycker verkligen om Katja. När hon är i närheten får han svårt att prata. När han inte vågar hoppa från trampolinen i badhuset skäms han för att Katja såg det och som vanligt retas hans bästa kompis, Emil, med honom. En dag i skolan hittar Danne ett kuvert i sitt skåp. I kuvertet ligger en lapp om en skattjakt. Vem är det som har skrivit till honom? Säkert bara någon som vill luras. Eller?

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang. (SV åk 7–9)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 7–9)
- Att leda ett samtal, formulera och bemöta argument samt sammanfatta huvuddragen i vad som sagts. (SV åk 7–9)
- Framställning av berättande informativa och samhällsorienterande bilder om egna erfarenheter, åsikter och upplevelser. (BL åk 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.
- Kommunicera med bilder för att uttrycka budskap.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Kommunikation för olika syften. Hur åsikter, intresse och argument kan uttryckas. (SV åk 7–9)
- Lässtrategier för att avkoda och förstå olika texter. Sökläsning och läsning mellan raderna. (SV åk 7–9)
- Strategier för att skriva olika typer av texter och hur man anpassar innehållet till olika mottagare. Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. (SV åk 7–9)
- Framställning av berättande och informativa bilder, till exempel seriebilder och illustrationer till text. (BL åk 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läsa, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.
- Skapa bilder med olika verktyg, tekniker och material.

ORD ATT FÖRKLARA

trampolin

omkrets

svindel

flinar

rabatt

påskliljor

förbannade

läten

svaja

strålkastarna

fejset

kondom

EPA – ENSKILT, PAR, ALLA

Ge eleverna några frågor att reflektera kring efter att ha läst boken. Först reflekterar de en stund enskilt. Efter det delar de med sig av sina reflektioner i par och till sist i helklass.

- Hur fick boken dig att känna?
- Vilken del gillade du bäst?
- Var det något du saknade i boken?
- Vilka tre ord tycker du beskriver boken på bästa sätt?

FRÅGA, FRÅGA, BYT

Fråga, fråga byt är en kooperativ övning. Frågorna på korten har koppling till boken. Kopiera frågorna och ge varje elev en fråga. Sedan ska eleverna mingla runt i klassrummet. När de träffar en elev som är ledig är det dags att använda frågan. Eleverna som möts ställer sina frågor och sedan byter de frågor med varandra. Därefter minglar de vidare tills de träffar någon ny person och upprepar övningen.

Har du fått svindel?	När känner du dig modig?
När känner du dig feg?	Har du varit kär?
Hur tror du det känns att vara kär?	Brukar du ljuga?
Kan man säga vad som helst till sina vänner?	Får man reta sina vänner?
Vågar du hoppa från en trampolin?	Tycker du att ni är bra kompisar i din klass?
Har du någon gång blivit utsatt för gruppträck?	Hur är man en bra vän?

DAGBOK

Eleverna ska berätta om en dag som utspelade sig i boken, i dagboksformat. De ska sätta sig in i en av karaktärerna i boken och skriva utifrån den personens perspektiv. Karaktärerna de kan välja mellan är: Danne, Emil, Katja, Zaina.

Gå igenom strukturen i dagboksskrivande. Till stöd kan eleverna få den här mallen när de ska skriva.

Tips till alla dagboksskrivare

- Skriv dagens datum.

Exempel: Fredag 29/11 2021, Fredag 29/11-21

- Skriv en inledningsfras.

Exempel: Kära dagbok! / Tjena! / Hej hallå dagboken!

- Berätta om dagen. Tänk på att börja meningarna på olika sätt.

Exempel: På morgonen ... Först ... Sedan ... Efter det ... På kvällen ... Till sist ...

- Skriv en avslutningsfras.

Exempel: Hej då! / Godnatt, dagboken! / Vi ses imorgon!

ILLUSTRATION

Eleverna ska rita en bild utifrån något avsnitt i boken. Illustrationen ska förmedla en känsla. Känslan kan till exempel vara:

- skam
- kärlek
- blyghet
- ilska
- lycka
- rädsla

Gör en utställning där alla illustrationer hängs upp och numreras. Ni kan sedan göra en liten tipspromenad för att gissa vilken känsla det handlar om.

FACIT

Läsförståelse

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vem är Sten?
Sten är klassens gympalärare.
2. Vilket skolämne är Danne bra på?
Han är bra på matematik.
3. Vad hittar Danne i sitt skåp?
Han hittar ett kuvert i sitt skåp.
4. Vad heter Katjas bästa kompis?
Hennes bästa kompis heter Zaida.
5. Vårtan är namnet på ett ställe. Vilket ställe?
Vårtan är en fritidsgård.
6. Vad betydde K + D som stod i hjärtat?
Det betydde Katja + Danne.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

7. Vad skulle klassen göra på gympalektionen?
De skulle hoppa från trampolinen i simhallen.
8. Var skulle Danne leta efter nästa brev?
Han skulle leta i arga tantens rabatt.
9. Vilken årstid är det och hur vet du det?
Det är vår. Det är varmt i luften och påskliljorna blommar.
10. Hur blir ljuset färgat inne på Vårtan?
De har satt röd och grön plast över strålkastarna i taket.
11. Säg en anledning till att Danne gillar Katja?
Han gillar henne för att hon inte bryr sig om vad andra tycker.
12. Varför ljög Emil för Danne?
Han skulle inte ha vågat hängla med Zaida om Danne hade varit med på festen.
13. Vad stod det i det sista brevet?
Bjud upp någon du gillar.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

14. Vilken klass tror du att eleverna går i? Motivera ditt svar.
Eget svar.
15. Är det okej att ljuga någon gång? I så fall när? Motivera ditt svar.
Eget svar.

SANT ELLER FALSKT?

1. Emil är bästa kompis med Danne.	S
2. Danne är smal och benig.	S
3. Abdul och Micke hoppade från trampolinen.	F
4. Runt arga tantens hus finns ett staket.	F
5. Zaina är en pratig tjej.	S
6. Danne gillar torsk.	F
7. Danne tyckte det var lättare att klättra upp än ner från taket.	F
8. Danne och Zaina blir kära.	F
9. D + K betyder Danne + Katja.	S
10. Katja hade gjort skattjakten.	S